

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

AKTUÁLNÍ ROZHODNUTÍ V OBLASTI PŘÍSTUPU K DOPRAVNÍ INFRASTRUKTUŘE

Oddělení přístupu ke dráze

Hlavní agenda

- schvalování návrhu plánu omezení provozování dráhy celostátní, regionální a veřejně přístupné vlečky;
- posuzování zákonnosti podmínek k omezení provozování dráhy celostátní, regionální a veřejně přístupné vlečky mimo plán;
- rozhodování o (ne)souladu prohlášení o dráze se zákonem;
- rozhodování o (ne)souladu procesu přidělování kapacity (včetně rámcových smluv) se zákonem;
- posuzování souladu smlouvy o provozování drážní dopravy se zákonem;
- účast na měsíčních a ročních výlukových poradách;
- konání státního dozoru v rozsahu své působnosti;
- vedení řízení o přestupcích podle § 52a odst. 1 písm. b) zákona o dráhách souvisejících s výše uvedeným.

Oddělení cenové kontroly a služeb

Hlavní agenda

- rozhodování o uzavírání smlouvy o poskytnutí služeb;
- rozhodování o ohrožení hospodářské vyváženosti drážní dopravy provozované na základě smlouvy o veřejných službách;
- vedení a zveřejňování seznamů vleček veřejně přístupných, veřejně nepřístupných s povinností umožnění užití těchto vleček, a jejich provozovatelů;
- provádění cenových kontrol;
- zveřejňování seznamu letišť, která spadají do jeho působnosti (Letiště Václava Havla Praha);
- účast na každoročním projednávání ceníku letišť;
- rozhodování, zda ceník letiště nediskriminuje žadatele;
- konání státního dozoru v rozsahu své působnosti;
- vedení řízení o přestupcích podle § 52a odst. 1 písm. b) zákona o dráhách souvisejících s výše uvedeným.

Aktuální případy v rámci agendy Omezování provozování dráhy

- Řízení ve věci schválení návrhu plánu omezení provozování dráhy na rok 2025
  - Rozhodnutí o převážné části návrhu plánu omezení provozování dráhy na rok 2025
    - Dne 17. 9. 2024 byl Plán v rozsahu drtivé většiny výluk rozhodnutím schválen.
    - Dne 18. 10. 2024 nabylo rozhodnutí právní moci.

Aktuální případy v rámci agendy Omezování provozování dráhy

➤ Rozhodnutí o rozporovaných výlukách

- **Na trati Plzeň hl.n.os.n. – Cheb v úseku Chodová Planá – Mariánské Lázně**
  - Dopravce spatřoval rozpor v nedodržení lhůty pro oznámení omezení provozování dráhy dle Rozhodnutí Komise 2017/2075;
  - výluka nebyla uvedena v Plánu dočasného omezení kapacity na rok 2025.
  - Jedná se o výluku, která byla schválená na rok 2024, ale nedošlo k její realizaci.

Aktuální případy v rámci agendy Omezování provozování dráhy

- **Na trati Plzeň hl.n.os.n. – Cheb v úseku Chodová Planá – Mariánské Lázně**
  - Závěry Úřadu:
    - předmětná výluka je žadatelem plánovaná v nezbytném rozsahu a na dobu nezbytně nutnou, přičemž byla v RPV 2025 řádně vymezena;
    - návrh byl v rozsahu předmětné výluky s dopravcem projednán, když byly v rámci jednání týkajícího se RPV 2025 všechny připomínky dopravce řádně vypořádány, jeho požadavkům bylo v obecné míře vyhověno;
    - předmětná výluka byla zveřejněna tak, jak to předvídá bod 8 Přílohy VII rozhodnutí 2017/2075;
    - svůj postup řádně odůvodnil tím, že předmětná výluka byla přesunuta z roku 2024 na rok 2025 z objektivních důvodů.

Aktuální případy v rámci agendy Omezování provozování dráhy

- **Na tratích Železný Brod – Tanvald, Praha hl.n. – Turnov, Benešov nad Ploučnicí – Česká Lípa a v úsecích Turnov – Železný Brod, Chotětov (včetně) – Všetaty (mimo) a**
  - Dopravce rozpor spatřoval v porušení zákona o drahách ve spojení se Směrnicí 2012/34 ve znění Rozhodnutí Komise 2017/2075;
  - při plánování předmětných výluk nebyly respektovány obchodní a provozní omezení žadatelů o přidělení kapacity;
  - výluky nejsou plánovány na nezbytně nutnou dobu a v nezbytném rozsahu.

Aktuální případy v rámci agendy Omezování provozování dráhy

- Na tratích **Železný Brod – Tanvald, Praha hl.n. – Turnov, Benešov nad Ploučnicí – Česká Lípa** a v úsecích **Turnov – Železný Brod, Chotětov (včetně) – Všetaty (mimo)** a
  - Závěry Úřadu:
    - předmětná výluka je žadatelem plánovaná v nezbytném rozsahu a na dobu nezbytně nutnou, přičemž byla v RPV 2025 řádně vymezena;
    - návrh byl v rozsahu předmětné výluky s dopravcem projednán, když byly v rámci jednání týkajícího se RPV 2025 všechny připomínky dopravce řádně vypořádány;
    - dopravce nedoložil, že by o alternativní scénáře požádal v prvním kole konzultací.

Aktuální případy v rámci agendy Omezování provozování dráhy

- **Na trati Krupka město – Oldřichov u Duchcova**
  - Dopravce rozpor spatřoval v porušení zákona o drahách, neboť výluky nejsou plánovány na nezbytně nutnou dobu a v nezbytném rozsahu.
  - Závěry Úřadu:
    - daný úsek je už od roku 2022 nesjízdný;
    - část trati v úseku Telnice – Krupka město byla zprovozněna k 15. 9. 2024 (10 km);
    - zbývá opravit úsek Krupka město – Oldřichov u Duchcova (10 km)
    - pokud by Úřad výluku neschválil, vedlo by to pouze k průtahům v souvislosti s opravami;
    - je veřejným zájmem, aby byl daný úsek opraven.

Aktuální případy v rámci agendy Prohlášení o dráze

- Řízení ve věci posouzení souladu Prohlášení o dráze na rok 2025 v rozsahu kapitol 3, 6, 7 a 8 Přílohy „G“ (Vlakový zabezpečovač ETCS)

➤ Postup Úřadu

- Úřad zkoumal **diskriminační povahu** pravidel zavádějících výhradní provoz pod dohledem ETCS;
- Úřad zkoumal zda jsou předmětná pravidla **spravedlivá**, tj. stanovena v souladu s vnitrostátním a unijním právem;
- Úřad se s ohledem na předmět řízení a svou působnost **nemohl zabývat postupy státu** týkající se implementace ETCS či dotační politikou s implementací ETCS spojenou.

Aktuální případy v rámci agendy Prohlášení o dráze

➤ Pravidla zavádějící výhradní provoz pod dohledem ETCS je třeba považovat za nediskriminační

- Pokud se nejedná o přímou diskriminaci, tj. případ, kdy pravidla neobsahují zřejmě diskriminační kritéria – nevztahují se na určitý okruh subjektů, např. dopravce v nákladní dopravě.
- Pokud se nejedná o skrytou diskriminaci, tedy případ, kdy předmětná pravidla jsou přiměřená k požadovaným cílům, kterými v daném případě jsou veřejný zájem ochrany života a zdraví cestujících a osob podílejících se na provozu na dráze a bezpečnost provozu na síti.

Aktuální případy v rámci agendy Prohlášení o dráze

➤ Soulad stanovení pravidel se zákonem o dráhách

- Pokud byla pravidla zveřejněna v termínu a formě, kterou předvídá zákon č. 266/2004 o dráhách.

➤ Soulad stanovení pravidel s TSI CSS 2023

- Pokud termín zavedení výhradního provozu pod dohledem ETCS oznámený v Prohlášení o dráze na rok 2025 je stanoven 5 let ode dne účinnosti Prohlášení o dráze na rok 2025, tj. rok 2029.
- Pětiletá oznamovací lhůta se **nevztahuje na termíny uvedené** v Prohlášení o dráze na rok 2025, **které jsou totožné s termíny uvedenými v prohlášeních o dráze účinných před vstupem TSI CSS 2023 v platnost.**

Aktuální případy v rámci agendy Prohlášení o dráze

➤ Pravidla zavádějící výhradní provoz pod dohledem ETCS je třeba považovat za transparentní

- Pokud splňují dostatečnou míru zveřejnění.
- Pokud při jejich stanovení byly dodrženy závazné postupy.
- Pokud byla dodržena otevřenost v rámci postupu zavádění tak, aby byla umožněna kontrola celého procesu.

Aktuální případy v rámci agendy Prohlášení o dráze

➤ Závěry Úřadu

- Na základě uvedeného byl shledán rozpor se zákonem ve spojení s unijními předpisy v případě úseků **Plzeň hlavní nádraží – Nýřany a Přerov – Nezamyslice**, a to z důvodů nedodržení požadavků dle TSI CSS 2023.
- Pravidla zavádějící výhradní provoz pod dohledem ETCS na předmětných úsecích tak nesplnila požadavky dle Směrnice 2012/34, když nebyla zákonně stanovena a nebyla transparentní.
- Pravidla zavádějící výhradní provoz pod dohledem ETCS uvedená v kapitolách 6 a 8 Přílohy G Prohlášení na rok 2025 týkající se předmětných úseků nelze po uplynutí stanové lhůty použít.

Aktuální případy v rámci agendy Přístup k zařízení služeb

➤ Čekárna a prodejní místo v prostorách budovy železniční stanice

- Dopravce požádal Úřad, aby uložil provozovateli zařízení služeb povinnost uzavřít s dopravcem smlouvu umožňující poskytnutí služby ve smyslu § 23d odst. 1 zákona o dráhách, **v podobě zpřístupnění zařízení služeb** (prostor čekárny a prodejního místa) **za zákonných a nediskriminačních podmínek**.
- Z důvodu revitalizace výpravní budovy navrhl provozovatel dvě varianty podmínek umístění čekárny a prodejního místa: **aktualizaci smluvních podmínek původních prostor**, nebo **přesun čekárny a prodejního místa do nových prostor** umístěných na prvním nástupišti.

Aktuální případy v rámci agendy Přístup k zařízení služeb

➤ Závěry Úřadu

- **Změnu umístění zařízení služeb lze odůvodnit pouze vážnými důvody**, které jsou nezávislé na vůli jejich provozovatele. Ne snaha o přeměnu prostor provozní součásti na prostory komerční.
- Úřad dospěl k názoru, že přesun čekárny a prodejního místa dopravce nebyl vynucen vážnými důvody, ale pouze **snahou provozovatele přeměnit původní prostory na prostory komerční**.
- **Provozovatel je tedy povinen tento stav napravit** a uzavřít s dopravcem smlouvu na původní prostory v souladu se zákonem o drahách a nařízením Komise (EU) 2017/2177 za regulované nájemné v souladu se zákonem o cenách.